

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IX. ROČNÍK | ŘÍJEN 2023

**Moje představa o propojení
koncertů s hudebním studiem
se ukázala nereálná**

rozhovor s Michalem Smolanem na stranách 8-10

**BURGER
FESTIVAL
FRÝDEK-MÍSTEK**

13.–15. října

www.burgerfestival.cz

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 22. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Příjezd do Krakova

Mohlo by se zdát, že když Ferdinand Geiringer nuceně opouštěl území protektorátu, tak to nejhorší už má za sebou. Jak si dále ukážeme, nebylo tomu tak. Syn Rudolfa Voznici, rovněž Rudolf, Geiringerovi zajistil odvoz do Krakova. S řidičem Adolfem Zwakem vyjeli z Horních Tošanovic v sobotu 26. srpna 1939 za svítání, v Krakově byli v poledne. Geiringer se ubytoval v hotelu, Rudolf Voznica se pak nabídl, že mu do Krakova přiveze 2 000 zlatých směněných ve výhodném kurzu 1:12. Geiringer s tím souhlasil a sdělil mu, že má v Místku navštívit paní Válkovou, u níž si uschoval 40 000 Kč, s tím, že si má od ní vzít 24 000 Kč a zároveň převzít od jeho hospodyně Betty kufřík s doklady, patenty a dalšími důležitými dokumenty, které nashromáždil za posledních 50 let. Voznica měl s penězi a kufříkem přijet 29. srpna, ale neobjevil se. Následujícího dne do Krakova přijela manželka jednoho Geiringerova zaměstnance a sdělila mu, že Voznica je lump, který převzal peníze i kufřík, peníze si ponechal a kufr zahodil ve Vojkovicích. Jak

Pohled na dominantu Krakova, královský hrad Wawel od řeky Wisly.

se říká, příležitost dělá zloděje. Voznica jednoduše využil mimořádných okolností, které panovaly, a zřejmě si byl i jistý svou případnou beztržností. Holt okrást uprchlíka, a ještě židovského původu, který se nemůže v nejistých časech dovolat spravedlnosti, se mu přímo nabízelo. V krizových situacích se začínají projevovat pravé charaktery lidí...

První dny pobytu

Geiringer v Krakově nezahálel, spojil se se svým synem Ernestem v Londýně s tím, že by chtěl za ním vycestovat, jakmile to bude možné, kontaktoval rovněž anglického vyslance, československého konzula

a židovský pomocný výbor. Zároveň se snažil sehnat peníze, aby měl nějakou finanční hotovost na první dny a týdny. Pokusil se kontaktovat zástupce továrny na gumové boty „Pepege“ (Polski Przemysł Gumowy), kde měl nezaplacenou pohledávku ve výši asi 65 000 amerických dolarů, ale neúspěšně. Stejně skončily pokusy kontaktovat několik přátel svého bratra a zetě, s nikým se mu nepodařilo navázat spojení. Tehdy ještě vůbec netušil, že za pár dní bude bojovat o holé přežití...

Začala válka

31. srpna 1939 byly přerušeny diplomatické styky Polska

s Německem a v noci na 1. září spadly velmi blízko Geiringerova hotelu první německé bomby. Nacistické Německo napadlo Polsko a začal válečný konflikt, který nakonec trval dlouhých šest let.

V sobotu 2. září začal všeobecný úprk civilního obyvatelstva z Krakova do vnitrozemí Polska, do Lvova, do Varšavy. Geiringer na nic nečekal, domluvil se s inženýrem Walterem Lichtensterem z Dobré, s nímž se znal, že pro ně přijede večer autem, aby všichni společně odjeli do bezpečí. Zaplatili hotelový účet, sbalili si věci a čekali. Marně. Lichtenstern odjel bez nich... ■

INZERCE FMP 1976/05

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknny
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

V Palkovicích odhalí znovuobnovený pomník

U příležitosti 105. výročí vzniku Československé republiky, 150. výročí narození Antonína Švehly a zároveň goletého výročí úmrtí tohoto významného československého politika bude v Palkovicích ve Švehlově aleji odhalen obnovený pomník T. G. Masaryka a Antonína Švehly.

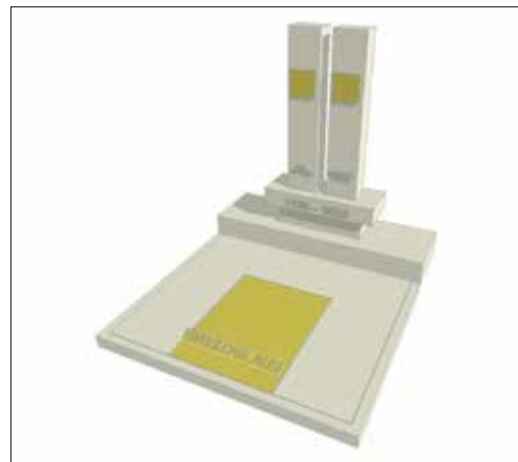
Jeho původní podoba byla dílem akademického sochaře, profesora místeckého gymnázia Josefa Václava Luňáčka a absolventa Akademie výtvarných umění v Praze a Karlovy univerzity. Tento umělec byl pravděpodobně autorem i obou bronzových plaket, které byly na pomníku umístěny. Kamenické práce provedl sochař Vladimír Brázdil z Místku, k jehož dalším dílům patří např. Bezručova busta před Gymnaziem Petra Bezruče v Místku či památník Pěvci slezských písní u kina Petra Bezruče. Úpravu sadu a květinovou dekoraci měl na starost zahradník Josef Stavinoha.

Pomník prošel nelehkým osudem. Slavnostně byl odhalen 7. srpna 1938. Dva třímetrové

Původní pomník T. G. Masaryka a Antonína Švehly z roku 1938.

žulové hranoly byly vpředu opatřeny bronzovými plaketami prvního prezidenta a Antonína Švehly. O dva roky později, když představitel protektorátní vlády Čech a Moravy prohlásili, že Masaryk byl jedním z největších nepřátel Německa, byla z pomníku sundána plaketa s jeho podobiznou. V roce 1946 byl pak pomník upraven do nové podoby, kdy ke dvěma dosavadním sloupům přidali

Návrh obnovy původního pomníku připravil Ing. arch. Michael Kocych.

třetí. Na jednotlivé sloupky byla zpátky umístěna plaketa T. G. Masaryka, nově plaketa Edvarda Beneše a Josifa Vissarionoviče Stalina. Později, v roce 1955 byly plakety nahrazeny opět plaketami novými s podobiznami Vladimíra Iljiče Lenina, J. V. Stalina a Klementa Gottwalda a v roce 1956 byl pomník odstraněn úplně kvůli rozšíření okresní silnice. Obec Palkovice se rozhodla obnovit

tuto památku a umístit ji znovu na důstojné místo zpět do Švehlově aleje. Opět se na její dva pylony vrátí také plakety T. G. Masaryka a Antonína Švehly. Slova T. G. Masaryka „Demokracie nepanuje, ale opravuje“ nám ukazují svou nadčasovost nejen touto realizovanou obnovou, ale také i to, že T. G. Masaryk je osobností, která bude navždy spjatá s naší demokracií a státem. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 6. 10. 2023 | Náklad: 26 200 ks
Foto na titulní straně: Oldřich Hadvičák

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 1970/08

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

INZERCE FMP 2041/01

Podzimní slevy až 30%

- Servis a oprava oken
- Výměna sítí proti hmyzu
- Výměna žaluzií

+420 722 903 771

FRYDEK.VOLITASERVIS.CZ

VOLITA
SERVIS

SLOUPEK

Zanedlouho, 28. října, oslavíme státní svátek – Den vzniku samostatného československého státu. Na druhý den si posuneme hodinové ručičky o hodinu zpět a zimní čas nahradí letní, kterého jsme si užili dost.

Řecký filosof Hérakleitos z Efezu (550 př. n. l.) vyslovil myšlenku: „Nevstoupíš dvakrát do téže řeky. Všechno plyne – Panta rhei“. Dodávám, že šíleně rychle, alespoň se mi to tak v poslední době zdá. Závratnou rychlostí plyne i veškeré současné společenské dění, ať u nás, nebo v zahraničí. A že je to pěkná rychlost! Úmyslně jsem začal oslavou státního svátku, kdy vznikl společný stát Československo (1918). Ten byl poprvé rozdělen v roce 1939 (Tiso-Hitler). Po osvobození se myšlenka na odtržení Slovenska a vytvoření další sovětské gubernie zrodila v hlavě pozdějšího prezidenta ČSFR Gustáva Husáka. Naštěstí k tomu nedošlo. Demokratické Československo bylo rozděleno v roce 1993 (Klaus – Mečiar). K dalšímu dělení už tedy nemůže dojít. Vzájemné přátelské styky obou zemí však mohou vzít za své, kdyby nový slovenský premiér Robert Fico uvedl do praxe Husákovu myšlenku o připojení k Rusku. Třeba budeme mít znovu cestovní pasy a různé doložky. Od Turzovky, kam většina z nás jezdí na houby, nás budou dělit ostnatý drát a hraniční závořa. Všechno k tomu spěje. Horký kandidát na slovenského premiéra Robert Fico, zakladatel a stranický šéf SMER-sociálna demokracia, dal, dává a jistě bude o sobě dávat vědět na všechny strany. A nebojí se toho. Slovensko kočuruje směrem na východ, podobně jako kdysi Vlado Mečiar (HZDS). Sloupek píšu tři dny před slovenskými parlamentními volbami, takže jejich výsledek pouze odhaduji a věřím, že se náš prezident nebude muset dále rozčilovat a obávat toho nehoršího, přestože nedemokratické chápání současné společnosti a dění na Ukrajině nebo v Evropě je Ficovi dáno už jeho politickou minulostí. Paměť a myšlení nás, Čechů a Slováků, byly devastovány celých jedenačtyřicet let a k velkým změnám v nich, jak se zdá, nedošlo! Začal jsem Hérakleitem, tak jeho citátem i končím: „Vepři se těší více z hnoje nežli z čisté vody.“

Martin Sládek, (26. 9. 2023).

Šestý vzpomínkový kámen

Další vzpomínkové kameny za oběti nacismu byly položeny v září zástupci židovské obce na frýdeckém Zámeckém náměstí. Tzv. stolpersteiny nesou jména Sigmunda a Hermíny Demner, kteří zahynuli v koncentračním táboře Osvětim.

Manželé až do vypuknutí 2. světové války vlastnili na Zámeckém náměstí dům čp. 37, v němž provozovali obchod. Kameny manželů Demnerových tak doplňují pětici kamenů zmizelých připomínajících osobnosti Karla Pavlíka, Antonína Vapulíka, Heinricha Wolfa, Julia Hupperta a Annu Huppertovou, které byly umístěny na obě hlavní náměstí a ulice města už loni.

Projekt Stolpersteine byl iniciován na počátku 90. let německým

Nově položené vzpomínkové kameny manželů Demnerových.

Foto | Magdaléna Sachrová

umělcem Günterem Demnigem, který první kámen oběti holocaustu položil v roce 1992 v Kolíně nad Rýnem. Od té doby Demnigova nadace nechává vzpomínkové

kameny instalovat po celé Evropě. V Česku se začaly objevovat před 15 lety, dnes už jich jsou stovky, nejvíce jich je v Praze, v Brně a v Olomouci. ■

Vánoční pokladnička z rukou žáků umělecké školy

Oslavu letošních Vánoc a městskou sbírku Vánoční strom zpestří pokladnička, jejímiž autory jsou zdejší umělci. Vítěznému návrhu 12leté žákyně ZUŠ Moniky Bezecné dají výslednou podobu budoucí mistři svého řemesla ze Střední odborné školy Frýdek-Místek na Lískovecké ulici.

„Vybrat nejhezčí pokladničku nebylo vůbec jednoduché. Děti se velmi snažily a sešla se nám celá řada krásných návrhů. Při výběru jsme museli přihlídnout k tomu, aby pokladnička byla snadno zhotovitelná a aby bylo zajištěno posílení bezpečnosti pokladničky, což byl hlavní důvod, proč jsme soutěž uspořádali. Gratulujeme vítězům a děkujeme všem dětem,

které se zapojily,“ řekl primátor Petr Korč. Druhé místo získala pokladnička v podobě sáněk od žáků ze Skalice. Třetí místo patří

školákům z Lískovce, kteří vyrobili model pokladničky v podobě velkého anděla. Loňský ročník veřejné sbírky Vánoční strom vynesl 76 493 tisíc korun. Výtěžek získala příspěvková organizace města Hospic Frýdek-Místek, která za ně pořídila kyslíkové koncentrátořy pro své klienty. Ročník 2022 (stejně jako ročník 2021) však narušil zloděj, který poničil pokladničku a odnesl si určitou hotovost. Nová pokladnička bude proto odolnější, bytelnější a elektronicky zabezpečená proti všemožným nenechavcům. Vánoční strom s pokladničkou bude instalován na počátku prosince a součástí bude výstava ostatních návrhů zúčastněných městských škol. ■

Daruj F-M pokračuje

Sbírkový projekt Daruj FM podpoří vybudování stezky pro horská kola na Palkovických hůrkách (tzv. Flow trail) pokračuje. Stezka bude jednosměrná s prvky zatáček, vln, boulí, což zlepší prožitky ze sportovní jízdy všech cyklistů.

Projektanti cyklostezky pamautovali s její sjízdností na všechny věkové kategorie a budou ji moci využívat i rodiny s malými dětmi. Dílo povede na lesním pozemku obce Palkovice a bude dlouhé 612 metrů v šířce okolo 1 metru. Náklady na výstavbu jsou odhadovány na 180 tisíc korun. „Pravidla

sbírkového programu stanovují, že zastupitelstvo města schvaluje poskytnutí daru ve stejné výši jako částka vybraná v této sbírce mezi veřejností. V tomto případě však maximálně do výše 90 tisíc korun. Částka se tak zdvojnásobí,“ upřesnil náměstek primátora Jakub Míček. Sběrka potrvá do 31. března 2024. V předcházejících ročních finance z jednotlivých sbírek podpořily nákup nových lavic do kostela sv. Jana Křtitele, záchranu stodoly Faunaparku, opravu věže kostela sv. Martina ve Skalici, pořízení nových varhan pro kostel

v Chlebovicích, nákup automobilů pro Mobilní hospic Charity Frýdek-Místek, zvelebení chaty na Prašivé nebo opravu evangelického kostela. ■

Brána Pusteven už na podzim

Jednoduchá dřevěná stavba u parkoviště nabídne turistům na Pustevnách zanedlouho svoje nedocenitelné služby – zázemí i informační centrum.

Protože je na konci jediné příjezdové cesty, nese výstižný název Brána Pusteven. Prosklená dřevostavba nabídne nejen svoje přístřeší, ale také nádherné výhledy do beskydské přírody.

Vedle průchozí brány bude zvonička, dlážděné prostranství a točna pro autobusy. Parkoviště

pro osobní vozidla s kapacitou 250 míst zůstane zachováno. Další rozšíření parkovací kapacity v tomto prostoru není možné. Proto bylo vedením obce Prostřední

Bečva zvoleno nové místo pod kopcem dole u hlavní silnice, na němž vyroste nový parking pro 100 dalších vozů. Autory návrhu Brány Pusteven jsou architekti z rožnovského ateliéru Henkai Daniel Baroš a Michal Vašek. „Je to velmi exponovaná lokalita, o to byla práce na návrhu složitější. Ctíme ten prostor i celý region. Jako rodák z Rožnova pod Radhoštěm mám k Pustevnám osobní vztah, který se v návrhu odráží,“ uvedl Baroš. ■

Olympiáda postižených sportovců

Už 26. ročník olympiády v lehké atletice sportovců s mentálním postižením a kombinovanými vadami z ČR, Slovenska a Polska se uskutečnil 22. září na stadionu TJ Slezan. V rámci slavnostního zahájení sportovci i diváci potleskem blahopřáli autorovi projektu Güntru Kuboňovi, který tento den oslavil své 80. narozeniny. Po zažehnutí olympijského ohně a složení olympijské slibu nastoupili mladí sportovci k soutěži v jednotlivých disciplínách. Akce se uskutečnila pod patronací města Frýdek-Místek. Organizátorka a pořadatelsky se přičinil denní stacionář Handicap centrum Škola života Frýdek-Místek. ■

Horská služba Beskydy na Javorovém v novém

Do Beskyd pro horskou službu putuje 12 milionů vyčleněných z celkové republikové částky 117 milionů investice určená do rekonstrukce služeben.

„Největší část investic směřuje do výstavby nových a rekonstrukcí starších služeben,“ řekl vedoucí Úřadu horské služby ČR Václav Bahník. Úplně nové služebny za 8,3 milionu Kč se na podzim 2024 dočkají beskydští záchranáři na

Javorovém vrchu. „Stará dřevěnka z roku 1972 už byla srovnána se zemí a místo ní do roka vznikne úplně nová,“ potvrdil Radan Jaškovský, náčelník HS Beskydy. Také zařízení horské služby na Lysé hoře se postupně modernizuje ve výši 1,4 milionu korun. Drobnější úpravy budou provedeny i v prostorách základny ve Frýdlantu n. O., na Soláni a Velkém Polomu. Další investice pro celou ČR ve výši

42 milionů korun čekají na obnovu dopravní techniky. V Beskydách budou investovat necelý 1 milion na pořízení terénní čtyřkolky. Marek Fryš, mluvčí České horské služby, vysvětlil velké přednosti čtyřkolek, které v létě umožňují členům HS dopravu i v nedostupném horském terénu a v zimě, kdy jsou kola nahrazena pásy, je jejich užitek při záchraně zdraví a životů téměř nedocenitelný. ■

INZERCE-FMP-1979/03

Radníci nevdají prodávat objekty i s městskými byty

Hlasy současné frýdecko-místecké koalice tvořené hnutím Naše Město a ANO na zářijovém zasedání zastupitelstva prošel mimo jiné prodej souboru hmotných nemovitých věcí na Kostikovově náměstí, jehož součástí jsou kromě komerčních nebytových prostor i prostory bytové, které mají své nájemníky.

Ti se právem obávají o svou další budoucnost, protože u nového majitele, který vzejde z veřejné dobrovolné dražby, jim logicky zmizí dosavadní jistoty, které požívají nájemníci městských bytů. Měli by upozornět i ti ostatní? To nás jako hnutí Přátelé Frýdku-Místku velmi zajímalo, protože buď současná koalice zcela mění dosavadní trend, který jsme jako město ohledně městských bytů drželi, nebo se jedná o ojedinělý účelový prodej. Pravý účel prodeje zůstává skryt za mlhou často protichůdných vyjádření vedení města, kdy například náměstek Jiří Kajzar (Naše Město) vypustil na zastupitelstvu perlu, že všichni, co byty potřebovali, už je mají a do nájemních bytů se teď už tlačí jenom „vybydlovači“, zatímco primátor Korč z téhož hnutí znovu pateticky a budovatelsky hovoří o odvaze a budoucnosti, v níž zřejmě potřebu bydlení přebíjejí potřeby méně přízemní. Stejně tak si radnice protřečká, když nájemníky v městských bytech považuje za nespravedlivě privilegované, když pokládá otázku, „jak k tomu přijdou ostatní nájemníci, kteří musí platit tržní nájemné“, ale nemá problém se za pár minut pochlubit rozsáhlou investicí ve věžovém domě v majetku města, kterou si nájemníci pochvalují. Toto neustálé nečitelné lavírování, které je pro současnou koalici příznačné, nedává jistotu nikomu. Město

k tomu může přidávat své propočty příjmů a výdajů, ale nejdůležitější matematika pro radnici se zdá být prostá – „pár nájemníků“ z Kostikova náměstí nemá stejný politický kapitál jako třeba šedesát spokojených rodin v jednom domě.

My ale přesto nevidíme důvod, proč by se město mělo zbavovat majetku, který zahrnuje i byty s nájemníky, majetku, který generuje slušné příjmy, navíc v lokalitě, kde vzhledem k plánovaným investicím

v bezprostředním okolí v podobě nového bulváru nabydou nemovitosti na hodnotě.

Za předchozího vedení města, v němž byli naši členové, se domy, v nichž se nachází nájemní byty, na volný trh nepouštěly, mohli je získat jen lidé v nich bydlící, za přijatelných podmínek, při nichž se zohledňovalo mnohé. Dnešní radnice lidem v předmětných bytech na Kostikovově náměstí nejenže nedokáže vykompenzovat jejich investice do onoho bydlení, ale nechce vzít v potaz ani to, že zaplatili dluhy po předchozích nájemních, a chce je poslat znovu na sedm let na čekačku do pořadníku na městské byty, i když už se jednou tímto pořadníkem časově prokousali. Tento přístup k lidem se nám hrubě nelíbí a vyzvali jsme radní, aby v tomto případě alespoň uplatnili v přidělování bytů přednostní důvody hodné zvláštního zřetele.

Koalice na zastupitelstvu veřejně prohlásila, že zůstává názor, že prodej městského majetku není tabu. Vzhledem k tomu, jak probíhal prodej hotelu Centrum, a že už chtěla prodat třeba i budovu, v níž sídlí střední škola, to spíše vypadá, že pro ni není tabu vůbec nic.

Zastupitelé za hnutí Přátelé Frýdku-Místku

Dobře se učil, chtěl se stát sklářem, ale soudruzi z okresního národního výboru rozhodli jinak...

Narodil se 5. srpna 1943 jako druhé ze čtyř dětí Jana a Marie Blizňákových v Ratiboři do špatné doby. Nejen že zažil ústrky a šikanu ve škole, kde se jemu a jeho sourozencům mstili za to, že otec odmítl vstoupit do strany a JZD, soudruzi z krajského národního výboru rozhodli také o jeho budoucnosti. Namísto skláře v Karloince se měl Jan Blizňák vyučit horníkem v Ostravě.

► Jiří Vítězslav Sachr

Nedávno jste oslavil osmdesátiny. Vzpomenete si, jak se žilo na Valašsku v době vašeho dětství?

Vyrůstal jsem v tradiční rolnické rodině. Rodiče měli menší hospodářství, dvě kravky, husy, slepice a králíky. Pracovali klasickým způsobem bez jakékoliv mechanizace na dvou hektarech půdy. Jeden hektar připadal na pole, druhým byly louky a kousek lesa. Na polích se střídala tráva s jeteleinou, obilovinami, bramborami a řepou. V domku nás žilo celkem sedm – rodiče, nejstarší sestra, já s mladšími bratry a bydlel s námi ještě dědeček, u nás se říkávalo staříček, bývalý voják z italské fronty. Za Rakousko-Uherska válčil u dělostřelců v bojích u Piavy a kousek vedle něj vybuchl šrapnel, jehož střepiny ho zasáhly. Od

té doby byl invalidní a jednu nohu měl kratší. Pamatuji si, že dostával pravidelně poukaz na nové speciální boty, kdy jedna měla vyšší podrážku.

Také otec, který byl zaměstnán jako lesní dělník, kulhal na nohu po úraze v lese, kdy ho zavalilo dřevo, které s kolegy svázel. Maminka pracovala jako cestářka. Zajistit celou rodinu nebylo snadné a vyžadovalo nemalé úsilí všech obyvatel domku. Od malička jsme byli vedeni k tvrdé poctivé práci, někdy i na úkor školní docházky, když bylo na poli hodně práce. Přesto jsme se učili velmi dobře.

To, že děti vypomáhaly doma s hospodářstvím, se v té době ve škole tolerovalo. Nebo se mýlím?

Nevím, jak tomu bylo dříve, ale v mém případě bylo vše jinak. Všechno vlastně začalo poté, co po

tzv. Vítězném únoru v roce 1948 nastoupili komunisté. Když táta odmítl vstoupit do KSČ, vyhodil ho nový nadlesní ze zaměstnání s tím, že vlastní dva hektary půdy, a ještě k tomu pobírá invalidní důchod. Ten činil 70 korun měsíčně. Krátce nato přišla o práci i maminka, byli jsme nuceni vyžít jen z vlastních zdrojů. Brzy nastoupil na místo řídícího školy mladý soudruh ředitel a místa učitelé obsadily budovatelsky naladěné soudružky a společně mi dávali vyžrat neoblomnost našeho otce. Mstili se na nás dětech. Jako pátáka mě ředitel pravidelně bil rákoskou před třetáky za absenci mladšího bratra, který pracoval doma na poli. Navíc mě tam nechával klečet. Třídní učitelka mě bezdůvodně zavírala ve třídě až do večerních hodin, údajně za špatný prospěch.

Proč vašeho otce tak nenáviděli?

Když se v Ratiboři snažili poprvé založit místní JZD, s tvrdohlavým sedlákem nehnuli. Odmítl. Sdílel jim, že se svého majetku a pozemků nikdy nevzdá. Bylo třeba, aby to tedy pocítila jeho rodina, a děti jsou těmi nejméně zranitelnými. Nejdříve nám vyměřili nepřiměřeně vysoké odvody zemědělských produktů, až nám nezbylo téměř nic na vlastní živobytí. Otec se snažil schovávat, co se dalo – i do země. Říkal, že je to horší než za války. Začaly docházet časté občanské kontroly našich sousedů v doprovodu někoho z MNV, otce

si zvali na úřad, kde se ho snažili přesvědčit ke vstupu do družstva. Zkoušeli to po dobrém i zlém, vyhrožovali mu. Jen tam seděl, zarytě mlčel a nepřítomně zíral do okna. Část sousedů jej obdivovala, druzí ho měli za podivína. Ambiciózní tajemník MNV se vyjádřil: „Toho Blizňáka nejde ani zavřít, jako mrzák na ruku a nohu je našemu hospodářství k ničemu...“ To vše v době, kdy v sousední obci odvezli neznámo kam jednoho z velkých sedláků, který vlastnil i výnosnou hospodu. Později jsme se dozvěděli, že jej internovali do lágru na uran.

Přestože jste měl už v osmé třídě podepsanou smlouvu se sklárnami v Karloince, skončil jste na hornickém učilišti v Ostravě...

Vše se odehrálo skoro jako v dnešním akčním filmu. K našemu domku přijel černý tatraplán se třemi chlapy v kožených kabátech a klobouky na hlavách. Zavolali si mámu k autu a o něčem živě diskutovali, poté odjeli. Od mámy jsem se dozvěděl, že od září nenastoupím na učiliště skláren, ale do Ostravy na horníka. I když jsem na to neměl fyzické propozice, jako drobný hoch jsem prodělal těžký záskrt a trpěl na průdušky, soudruzi z okresu rozhodli o mé budoucí profesi. Od matky jsem se později dozvěděl, že jí řekl: „Hornictví nebo nikam. Pokud nikam, na příživníky máme zákony. Vyberte si...“ ■

Pokračování v příštím čísle.

Ratiborč v 50. letech 20. století.

Přípravná cesta pro výjezdy žáků Střední školy řemesel na pracovní stáže do Anglie a úspěšné výjezdy do Portugalska a Řecka

Koordinátorka evropských projektů Ing. Jana Blahutová, MBA, učitelka jazyků Mgr. Vendula Stodolová a Mgr. Vladimír Švidmoch, DiS. – manažer školy pro přijímání žáků ke studiu, se vydali na týdenní návštěvu Anglie, aby na tamější vybrané škole a v organizacích zajistili s projektovým týmem metodickou přípravu potřebnou pro přijetí českých žáků maturitních a učebních oborů.

Ve spolupráci s projektovým týmem bylo projednáno mimo výchovně-vzdělávacího působení také umístění žáků ve firmách, ubytování se stravou a program zahrnující seznámení žáků s tamější kulturou, památkami a odpočinkovými aktivitami.

Díky Erasmu+ se daří úspěšně realizovat pracovní stáže do

Portugalska a Řecka, od roku 2024 se budou realizovat také výjezdy do Anglie. Pracovních stáží se účastní žáci učebních a maturitních oborů, ale také pedagogové, kteří žáky do zahraničí doprovázejí – jeden za odbornou výuku a druhý vyučující jazyků. Pracovní stáže v zahraničí jsou prioritně

určeny k rozšíření odborných znalostí, ale slouží také ke zvýšení jazykových dovedností a poznání nových kultur. Výjezdy jsou plně financovány z evropského programu Erasmus+. Žáci získávají ke svému zpravidla třítydennímu pobytu finanční příspěvek pro vlastní potřeby. ■

ZVEME NA VÝSTAVU

25 let Erasmu

9.–14. října 2023

Záložna ve Frýdku-Místku,
Palackého 133

Vernisáž
9. října 2023 v 16:00 hodin

Výstava u příležitosti oslav 25. výročí Erasmu+ v České republice. O tom, jak programy obohacují životy a rozšiřují obzory žákům i pedagogům v oblasti odborné přípravy, zdokonalují v jazycích, nových technologiích a umožňují poznávat svět a navazovat přátelství v něm.

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL FRÝDEK-MÍSTEK

„DÁVÁME SVĚTU ŘEMESLNÍKY“

MATURITNÍ OBORY
ELEKTROTECHNIKA, STAVEBNICTVÍ,
NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA

UČEBNÍ OBORY
ELEKTRIKÁŘ, INSTALATÉR, TRUHLÁŘ, TESAŘ,
ZEDNÍK, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

SPECIÁLNÍ UČEBNÍ OBORY
STROJÍRENSKÉ PRÁCE, ZEDNICKÉ PRÁCE,
STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY

DVOULETÉ NÁSTAVBOVÉ STUDIUM S MATURITOU
NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA,
PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

JEDNOLETÉ STUDIUM S VÝUČNÍM LISTEM
INSTALATÉR, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ,
TRUHLÁŘ, TESAŘ, ELEKTRIKÁŘ, ZEDNÍK

MOTIVAČNÍ A PROSPĚCHOVÁ STIPENDIA AŽ 51 000 Kč

Dny otevřených dveří:

24.11. 2023 8:00-17:00 hodin
 25.11. 2023 8:30-12:00 hodin
 11. 1. 2024 13:00-17:30 hodin
 18. 1. 2024 13:00-17:00 hodin

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL, FRÝDEK-MÍSTEK, P. O.
 Mgr. Vladimír Švidmoch, DiS.
 svidmoch@ssremesel.cz
 www.ssremesel.cz
 tel.: 728 979 399

Slogan „hudba bez hranic“ Michalu Smolanovi přejmenovali škodolibí kolegové na „hudba bez hraní“

Michal Smolan. Vyjmenovat všechny jeho aktivity vyjde na poměrně dlouhý výčet. Hudebník – skladatel, textař, interpret, aranžér, zvukový technik, hudební režisér, producent, pořadatel, publicista, porotce, a hlavně majitel agentury a nahrávacího studia ASI. Jeho původní profesí byla stavařina. Vystudoval Vysoké učení technické v Brně. Jako malý kluk se věnoval klavíru na tehdejší frýdecko-místecké Lidové škole umění. Černobílých kláves se jeho prsty dotýkají dodnes, i když klasické piano dávno vyměnil za elektronické nástroje. „Určitě jsou lehčí na stěhování, než kdybychom měli s kapelou stěhovat celopancéřové piano,“ vysvětluje hned na počátku rozhovoru se smíchem Michal. „A nerozladují se, což ovšem nemusí být nutně výhodou,“ dodává.

► Martin Sládek

Kdy jsi začal brát klavír vážně? V dětství a pubertě se kluci spíše věnují sportu – hrají fotbal, hokej, hudební vzdělání dávají na vedlejší kolej.

Se sportem opatrně. Jako dítě jsem byl poněkud neduživým. Kromě lyžování, ke kterému jsem kupodivu žádnou výraznou fyzickou nepotřeboval, přicházely v úvahu už snad jenom šachy. Hudební klasiku jsem ještě neobjevil, teorii nerozuměl. Zásadní zlom nastal až po nástupu na roční vojenskou službu v roce 1980, po rozkazu nadřízeného: „Kdo umí hrát na nějaký hudební nástroj? Krok vpřed!“ Zariskoval jsem velmi pravděpodobnou možností jít škrábat brambory, a vykročil. Dobře jsem udělal. Se svým pozdějším celoživotním přítelem,

Ne tak docela. Hudební dráhu jsem opatrně nastartoval ve skupině Epoque až v roce 1983. O dva roky později vzniklo Triko. Postupně jsem prošel kapelami a soubory Gamma spoluzáka Boba Zbránka, Start Ferryho Machalíčka, Terčem Zdeňka Manna, Asteria Bandem Emila Sochy, Mr. Billem Luba Zalubila, Webloidem s Davidem Vyvialem a Danem Furmánkem, King Pao nebo Sting And Police Cover Band Dana Štencla. Kromě skupiny TriCo hraji momentálně na klávesy v seskupení Michal Tučný Revival Band. Nedlouho po startu jsem se úplně náhodou ocitl v klubovně Středního odborného učiliště hornického, abych se ujal speciální činnosti – výuky bigbitu. Určitě velmi záslužná činnost, která díky oboustrannému zápalu vedla nečekaně rychle k výrazným

se prohnulým pódium. Ťukli jsme si püllitry o sebe a Karel na mě vyhrknul: „Je hotovo! Režim je v prdeli!“ Byl jsem z toho poněkud vyděšený a po pravdě jsem mu ani moc nevěřil. Psal se 17. listopad 1989. A dál už to znáte...

Po sametové revoluci jsi projevilsvoje další schopnosti, především manažerské a produkční, které ovšem s hudbou úzce souvisejí.

S myšlenkou vybudovat u nás hudební klub přišel Dejvis – David Vyvial ze třetí generace bandu TriCo. S ředitelem 11. ZŠ Pavlem Pospěchem (těžké racio s obrovskou odpovědností), shodou okolností také mým spoluzáčkem z gymnasia, si s Dejvisem (volnomyšlenkářem bez nějakých zásadních pravidel) lidsky sedli, což dodnes vlastně nechápu. Možná to způsobila vize být u zrodu něčeho velkého. Název je odvozen od zkratky STOÚ – něco jako stálý, tlakově odolný úkryt s naším doplněním písmena N, jako „Nadšenců“. Klub stále patří mezi nejdéle fungující a nejstabilnější hudební scény v Česku a díky třetí generaci provozovatelů vedené konečně nemuzikantem Kamilem Rudolfem

je i ekonomicky úspěšný. V úplných počátcích jsme všechno dělali na koleně od akustických izolací, o které se postaral Dája Vašínska, přes zajištění celého provozu. První koncert se uskutečnil 27. ledna 1995, kdy vystoupila skupina Priessnitz z Jeseníku. Datum si pamatují naprosto přesně, neboť jsem právě dovršil čtyřicet let svého pestrého života. Všude panovala radost, ale ne nadlouho. V půli koncertu vstoupil do zařízení šéf městské policie Ivo Kalíš, který nám suše úředně oznámil, že se klub uzavírá. Důvodem byly vadné požární dveře propojující kryt se suterénem školy. Zvláštní! Celý objekt byl po nedávné úspěšné kolaudaci... Za tři měsíce jsme zjednali nápravu a na jaře se naše činnost rozjela nanovo.

Z vyprávění pamětníků je zřejmé, že jsi byl v klubu opravdu holka pro všechno.

Moje představa o propojení koncertů s hudebním studiem se ukázala jako naprosto nereálná. Provizorní studio jsem sice zřídil v zadním traktu, kde je současné zázemí pro koncertující umělce, leč po pár týdnech chatrného

„Moje představa o propojení koncertů s hudebním studiem se ukázala jako naprosto nereálná“

baskytaristou Jiřím Homolkou z Karlových Varů jsme pak v rámci hudební soutěže ASUT projezdili Československou republiku. V klasické skříňové větránsce s kamínky to byl skutečný veget. A čím více jsme se probojovávali do dalších kol, tím více času jsme trávili mimo kasárna. Za svou prvotinu Let kapitána Remka jsem dokonce obdržel ocenění poroty za netradiční pojetí písně.

Celkem logicky – aranžování jsem ještě nerozuměl.

Po vojně jsi dále pokračoval jako hudebník?

výsledkům. Začal jsem s talentovanými adolescenty jezdit na festivaly typu „Dělnické mládí“ a sklízet první vavříny. Jedním z výjezdů byl také Most. V porotě seděl baskytarista Karel Šůcha, kapelník věhlasného bandu Laura a její tygři, se kterým jsem se tehdy seznámil. Když pak po čase zavítala Laura do Národního domu v Místku, nabídnul jsem Karlovi pokec u piva v nedaleké pivnici U Čecha (Český, dříve Německý dům – pozn. autora). Šli jsme loudavým krokem, Karel byl po zlomenině nohy, kterou utrpěl při energické produkci – propadl

fungování jsem provoz studia odpískal. Dopoledne jsem chtěl mixovat nahrané záznamy místních kapel nebo aranžovat hudební podklady, ale místo toho jsem zvedal telefony a řešil provozní problémy. Byl jsem sám, kolegové přicházeli na odpolední a večerní šichty. Když přivezli pivo, složil jsem těch pár beček a s dlaněmi do „U“ poté tiše sténal nad vlastní budoucností. Na klávesy jsem nezahrál ani Halí belí. Bylo mi jasné, že to tak dál nepůjde. Po půlroce částečného dramaturgování a zvučení koncertů jsem si vyběhal pronájem v suterénu administrativní budovy Válcoven plechu. Opět klasický kryt civilní obrany, tentokrát s upřesněním „Sever“. V tomto depresivním prostředí, které rockeři milovali a klasici nesnášeli, jsem vydržel dvaadvacet let. Zažil jsem zde postupný útlum výroby Válcoven plechu – chloubu města, bufet od šesti hodin, barák nacpaný personalisty a obchodáky, jezdil páternosterem. Také zatékání po přivalových deštích či evakuaci při povodních. Znamenalo to během hodiny studio rozebrat a cenné věci vynést do třetího patra – níže místo nebylo, abych

po několika dnech, kdy Ostravice opadnula, všechno nanosil zase zpět a tři dny se pokoušel o navrácení všech potřebných funkcí. Přestože občas nějaký komponent zůstal nezapojen, studio šlapalo dále bez omezení. Jsou zkrátka věci mezi nebem a zemí...

Zpět zase k muzice. Zřejmě nejnámější sestavou, se kterou jsi vystupoval, bylo Triko. Takže historicky zavzpomínej.

Jednoho krásného slunečného dne v roce 1985 zazvonil zvoněk a pod okny stáli frontman rockové kapely Danger Igor Šivic s baskytaristou Radimem Školou, dodávám, že oba jsou inženýři. Dozvěděl jsem se, že Danger nemohou hrát, a tak to Igor vymyslel tak, že založí novou skupinu, ve které nebude kapelníkem. Triko bylo na světě. Za dobu své existence prošlo řadou personálních změn (v letech 2011–2019 například s Míšou Michnou, dnes se Zuzanou Drongovou a Sabinou Holíkovou). Přijetí bubeníka se opakovaně nedařilo. Většina z nich ztroskotala na faktu, že neuměli hrát do clicku (pevné tempo definované nějakým rytmem

nebo sekvencí), což jsem chtěl, abychom mohli používat nové technologie a odlišili se od ostatních živých kapel. V té době jsem změnil zaměstnání – odešel z Biocelu Paskov a nastoupil do Okresního vlastivědného muzea Frýdek-Místek, abych byl blíže kultuře. Měl jsem sice poloviční plat, ale velkým pozitivem bylo, že jsme mohli zkoušet v Zeleném domě v Zámecké ulici. Muzeum se svou neutuchající variabilitou se mi tak stalo velkou inspirací. Po vzoru tehdejší Stavební hutě, úspěšně betonující zříceninu Hukvaldy, jsme v potu tváře založili ZO SSM SLH, což znamenalo základní organizaci socialistického svazu mládeže skupiny lidových hudebníků se statutem družstva. Byli jsme tedy sami sobě zřizovatelem. Juchů! Normální praxe byla taková, že každá kapela musela mít svého zřizovatele, jinak nemohla existovat. Triko tak po ročním vyúčtování mohlo zcela legálně prohrát odvedených 8 % peněz. Stalo se tak v restauraci Ještěř. Samozřejmě na fakturu.

Trio nabobtnalo o technické zázemí s Petrem Pobořilem, starajícím se o techniku včetně

osvětlení. Zvuk zajišťoval Radomír Plašovský, později mistr zvuku Ivo Vlkoš. Dopravu obstarával kdokoli, kdo vlastnil řidičák a Avii. Továrna Triko se zabydlela v socialistickém prostředí. Při přehrávkách – to byla další socialistická kulturní vymoženost: každá kapela musela projít zkouškou před přehrávkovou komisí, která jí na základě předvedeného umění udělila klasifikační třídu, jsme získali nejvyšší třídu umožňující nám účtovat za každou hodinu produkce 30 Kčs! To bylo terno! A jelikož jsme pak vyhráli okresní angažovanou píseň, nemuseli jsme ani schvalovat texty, což byla další šílená povinnost té doby. Dokonce jsme nemuseli na svazácké brigády, protože jsme přece nacvičovali angažovanou tvorbu. Naše činnost nezůstala nepovšimnuta. Nadřízený orgán, okresní výbor SSM, nás za zásluhy o výstavbu vyslal do Bulharska na festival Rudý mák. Byl nám přidělen politický dozor a my, v kvartetu, vyrazili vlakem se všemi nástroji na klíně do Varny na břehu Černého moře. Byl krásný květen, přesto všichni místní chodili v zimních bundách. Naše tlumočnice a organizační

INZERCE FMP 1968/08

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamační oddělení společnosti:

**tel.: 800 888 558 nebo
e-mail: info@distribucni.cz.**

Vždy uveďte kompletní adresu.

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

INZERCE FMP 2047/01

CELOROČNÍ PRODEJ ŠTÍPANÉHO PALIVOVÉHO DŘÍVÍ

na manipulačním skladě v Chlebovicích
(za čerpací stanicí MOL)

- listnaté tvrdé 1 800 Kč / 1 prms
- listnaté měkké 1 250 Kč / 1 prms
- jehličnaté (suché) 1 300 Kč / 1 prms

Délka polen: 25, 33, 40 nebo 55 cm

Telefon: 733 742 119

Ceny včetně DPH

1 prms = 1 prostorový metr sypaný

Dopravu je možné zajistit

INZERCE FMP1972/08

www.auta-lpg.cz

- ☞ Montáže LPG
- ☞ Revize LPG-CNG
- ☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

asistentka se snažila o nějakou koordinaci, ale brzy to vzdala, aby se nezhroutila. Organizátor nám vysvětlil, že mají špičkovou aparaturu, která je na takové úrovni, že ji mohou klidně rozdělit a ozvučit tři pódia ve městě. My jsme byli celkem malí, tak nás obdarili pouze odposlechy. Ty sloužily jako hlavní PA – to je to, z čeho na festivalech posloucháte ten mocný zvuk – takže skutečné odposlechy jsme už neměli. A protože se šetřilo, dostali kytarista s baskytaristou společné kombo. Kdo zahrál později, prosadil se. Já jsem se dvěma klávesami dostal místo stojanu lavici, která měla i bez zatížení problém vydržet a nezborit se. Hlásil jsem porušenou statiku, ale nebyl jsem vyslyšen. Postupně se mým problémem zabývali v bulharské hierarchii snad všichni – od našeho přidělnce až po šéfa jejich organizace. Vše marně. Vzal jsem to na sebe a skončil v nejvyšším patře kulturního domu u samotného ředitele! Ten, už docela rozčilený, vyskočil na svůj ředitelský stůl a řval: „Chorošó! Chorošó!“ Zvířel jsem a klávesy stály na jeho stole. Bylo jasné, že z nás neměli radost, byli jsme potížisté. Odjezd z Varny byl hektický. Organizátoři se nás chtěli co nejrychleji zbavit, a tak nás posadili do prvního vlaku, který právě stál na kolejích. Rozradostněni, že už budou mít od nás navždy klid, nám ještě zamávali.

Vedle lokálních interpretů jsi určitě spolupracoval ve studiu s dalšími umělci. Povídej!

V mém regionálním studiu jsem se s těmi „profiky“ příliš často nepotkával. Ono vůbec dělení

na profesionál-amatér je ošemetné. Pokud vezmeme v úvahu statut a případné přidělení razítka, na výši kvality umění to nemá žádný zásadní vliv. Hlavní rozdíl často spočívá jen ve frekvenci vystoupení. Denně vystupující umělec prostě musí být dobrý (i kdyby nechtěl). Ale co je mnohem důležitější? Zmapoval jsem téměř kompletní regionální scénu. Od MGH tehdy patnáctiletého Davida Stypky po současného Vildu Roubíčka, Raďase Hilla či Melouny. Se spolkem TAM jsem uspořádal 27 ročníků pěvecké soutěže Talent F-M a StounTalent. Zpracovával jsem podklady a zkoušel se soutěžícími. Postupně tady na sebe upozornili Radek Zicha, dnes jeden z nejlepších imitátorů Elvise v Evropě, Zuzana Dovalová (vítězka Zlín Talentu s autorskou písní Neslyšíš), Ewa Farna (vítězka 2004), Martin Ševčík (finalista 2. řady Superstar) nebo Kateřina Kouláková (vítězka CzechTalent 2012). Vedle toho ve studiu vznikala autorská hudba k různým dokumentům (např. cestopisy Lumíra Pecolda) nebo scénická hudba pro divadelní představení (Lotrando nebo Tramvaj do stanice Trondheim).

Není to dávno, co náš každodenní stereotyp narušila celosvětová pandemie covidu. Všude byl vyhlášen jakýsi – shrnuto – výjimečný stav a život ve společnosti se téměř zastavil. Tvořil jsi? Pracoval? Nebo jsi na vše rezignoval? Tvoje práce přece spočívá na osobních kontaktech?

Covid si nás přece jenom našel. Musel jsem nahlásit na doporučený telefon, že momentálně přebývám ve společné domácnosti

s vysoce infikovanou osobou, kterou byla moje manželka. Za pár hodin se ozvala laborantka z Ústí nad Labem, že bychom ten problém měli řešit. Navrhl jsem jí, že mohu veškerý volný čas trávit ve svém studiu ve Frýdku, protože jsem v něm zcela sám a nikým na zdraví neohrožován. Můj nápad se jí líbil, a tak jsme se dohodli na variantě nesdílených společných prostor. Pochopitelně, ne s laborantkou, to dá rozum. (smích) Prostě jsem večer zavolal své ženě, že už jdu. Vypnula televizi, vyvětrala, popřála mi dobrou noc a šla spát jinam. I když se časem uzdravila (čich a chuť se jí začaly vracet až po několika měsících), vychytralé návyky mi zůstaly. Za ty dva roky jsem postupně nahrál deset vlastních projektů, což byla naprostá bomba. Vznikla instrumentální řada Fusion 1 až 4, poněkud chabě obhajující mou představu o jazzu. Základy vytvořil většinou Dušan Čečotka při rozcvičování na bicí. To mě napadlo, že by byla škoda nenahrát ty zběsilosti, ke kterým se sotva dostanu klasickým způsobem. Když se později do projektu nakrátko zapojil bravurní baskytarista Radim Škola, jen nevěřičně kroutil hlavou. Nemohl se dopočítat a chytit první dobu. A o to nám s Dušanem šlo. Parafrazoval bych svého otce: na čtyři umí hrát každý blbec. Kytary nasázel Dan Furman Furmánek a postupně se do projektu zapojila řada regionálních instrumentalistů. Výhra byla, že se tito muzikanti ve studiu nikdy nepotkali, takže se nemohli hádat. Excelentní saxofonista Ondřej

Klímek raději nejezdil vůbec a své party poslal z domácího studia. Úplně v začátcích covidu jsem začal zpracovávat svoje šuplíky. Během dvou let vznikly mé autorské miniatury s názvem Midiatury 1 až 4. Uznávám, v pojmenování jsem příliš objevený nebyl. Byly to však skutečně minimalistické projekty doplněné jen kytarami Dana Furmánka a sbory Smolan Kvartetu, který tvořily moje čtyři dcery.

Celé to období byl pro nás šok! Zejména když mi v pátek 13. března 2020 zavřeli oblíbenou hospůdku U Arnošta! Propadl jsem panice. Kde se budu scházet s kamarády? Nezhlédl jsem ani druhý díl vzdělávací série Ládi von Kokesche o historii jazzu v daleké Americe. Moje starostlivá žena mi to chtěla vynahradiť a přinesla z obchodu několik dvanáctek Rade gastu – dříve v naší domácnosti nepředstavitelné. Nevěřili byste, jak jsem si na ten komfort rychle zvykl. (smích) Dopřával jsem si jedno pivo denně a manželku popichoval, že se ze mě stane alkoholik – alespoň podle tvrzení doktora Nešpora. Pobaveně na mě zírala, co to melu, když jsem přece Arnošta před uzavřením navštěvoval obden. Musel jsem jí – nevědomě – vysvětlit, že moje závislost na návštěvách tohoto zařízení je ryze společenského charakteru a s konzumací piva nemá vůbec nic společného. Vždyť se tady scházíme s kamarády – muzikanty i těmi, co mají při koncertech místo vyhrazené v hledišti. A doufám, že tomu tak ještě dlouho bude...

Osmdesát let spojeného dvouměstí Frýdku-Místku

Malé náměstí v Místku s pomníkem padlým v I. světové válce.

Foto | 9x Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Pohled na třídu Rudé armády (dnes třída T. G. Masaryka) od Kostikovova náměstí.

Ulice Pionýrů – pohled z ptáčích perspektivy.

Výstavba panelových domů na Riviéře, odtud pohled na Frýdek, 1964.

Stará zástavba ulice Frýdlantské, vpravo domy na ulici Sv. Čecha, 60. léta 20. stol.

Část nového sídliště Kolaříkovo v Místku, 1973.

Bazilika Navštívení Panny Marie, 1974.

Panorama Frýdku z hotelového domu.

V popředí Hasičský dům, vpravo Český dům v Místku.

DIVADLA

Nová scéna Vlast

8. 10., 15:00 **Kovář Mikeš**

Hra na motivy klasické pohádky Boženy Němcové. Uvádí divadlo Šneček.

14. 10., 19:00 **Dobry vojak Švejk**

Dramatizace jednoho z nejslavnějších českých románů. Uvádí Komorní divadlo Arté.

15. 10., 15:00 **Hobit**

Pohádkový příběh z dávné Středozemě o nebezpečném putování hobita Bilba Pytlíka a družiny trpaslíků. Spolu s čarodějem Gandalfem se vydají na dobrodružnou cestu za uloupeným pokladem, který střeží drak Šmak. Uvádí Těšínské divadlo Bajka.

21. 10., 19:00 **Kdo je tady ředitel?**

Skandinávská komedie z prostřední nadnárodní firmy, kde každý ředitel musí být také trochu herec. Uvádí Divadlo Šumperk.

22. 10., 15:00 **O líném Honzovi**

Loutkoherecká veselá pohádka na motivy Josefa Lada. Uvádí Divadlo u Ostravice – DUO Frýdek-Místek.

24. 10., 19:00 **Lady Oskar**

Modernizovaná verze komedie, která posloužila jako předloha ke kultovnímu filmu Oscar s Louisem de Funèsem, dává tentokrát velkou hereckou příležitost v hlavní roli ženě – komičce. Uvádí Divadlo Kalich.

29. 10., 15:00 **Pohádky tisíce a jedné noci**

V pohádkové orientální říši hledá Aiša, dcera rybáře, krásnou a chytrou princeznu Šahrazád, která králi vypráví pohádky ze skleněných pohádkových kuliček. Uvádí DA Křesadlo.

31. 10., 19:00 **Fachman**

Zoufale romantická komedie ze stovebního prostředí. Fachman je malým člověkem toužícím po štěstí, který je postavený před – pro něj neuvěřitelnou překážkou. Jeho manželství se rozpadá kvůli duševní poruše jeho ženy, která po autonehodě uvízla svou myslí mimo reálný svět. Uvádí divadlo Frída.

Čtyřlístek divadlo Na Slezské

7. 10., 19:00 **Tramvaj do stanice Trondheim**

Premiéra severské surové krimi. Hraje ING Kolektiv Frýdek-Místek

21. 10., 15:00 **Zlobivé ponožky**

Premiéra příběhu dvou kamarádů z pouličního krámků plného harampádí, kteří dětem zahrají pohádku o zlobivých ponožkách, které se nechťely nechat vyprat.

Divadelní klub D.N.A.

12. 10., 19:00 **Krize majestátu smrti**

Mlácení do kytary, zpěv notorických odrohovaček, vyprávění historek bez pointy, nepřetržitě používaní dvojsmyslných narážek, výlevy rumové nostalgie a svícení čelovkou do kotlíku buřtůguláše. Zkrátka poslední rozloučení se šerifem.

13. 10., 19:00 **Pařížanky**

Dvě domovnice se setkávají, aby projednaly záležitosti úklidových prostředků, jejich dialog ale nabere nečekané směry a rozuzlení... Uvádí Divadelní soubor D.N.A.

Festival Bez opony

21. 10., 16:00 **Všechna ta děvčata v letních šatech**

Komedie z parku. Uvádí Divadelní soubor D.N.A.

21. 10., 17:00 **Simba Hula Vatu**

Koncert – severoafrické rytmy v evropském podání

21. 10., 18:00 **Impro FrMol**

Představení plně improvizace. Uvádí Impro FrMol.

21. 10., 19:00 **Jan Šuška**

Koncert alternativního zpěváka s rockovým srdcem.

21. 10., 20:00 **Dědictví**

Tragikomický příběh v podání Divadla bez střechy.

21. 10., 21:00 **Vilém Roubíček, Ladislav a Michaela Kokeschovi**

Koncert – Vilémovy písně a poté v rytmu Osvobozeného divadla.

KINA

Kino Vlast

7. 10., 15:00 **Krakenteena Ruby**

7. 10., 17:00 **Tlapková kontrola ve velkofilmu**

7. 10., 19:00 **Barbie**

8. 10., 17:00 **Želvy Ninja: Mutantní chaos**

8. 10., 19:00 **Nikdy neříkej nikdy**

9. 10., 17:00 **Sestra II**

9. 10., 19:00 **Úsvit**

10. 10., 17:00 **Peníze těch tupců**

10. 10., 19:00 **Pohled motýla**

11. 10., 10:00 **Němá tajemství**

11. 10., 17:00 **Bláznivý piknik**

11. 10., 19:00 **Hadí plyn**

12. 10., 19:00 **Balkan Trip**

13. 10., 17:00 **Jeanne du Barry – Králova milenka**

14. 10., 15:00 **Mavka: Strážkyně lesa**

18. 10., 10:00 **Portrét královny**

20. 10., 9:30 **Tlapková patrola ve filmu**

25. 10., 10:00 **Moje tlustá řecká svatba 3**

27. 10., 17:00 **Exhibition on Screen:**

Příběhy umění z Tokia

KD Lískovec

25. 10., 17:00 **Krakenteena Ruby**

25. 10., 19:00 **Nikdy neříkej nikdy**

Aktualizovaný program kin na www.kulturafm.cz

KONCERTY

Klub Stolárna, Potoční ul., Frýdek

Jazz ve městě

6. 10., 19:00 **Behind the Door – 20. výročí**

Instrumentální sexteto, se dvěma dechovými nástroji v čele, barevně zájímavou kombinací flétny a saxofonu, jejichž tvorba čerpá snad ze všech zákoutí hudby.

6. 10., 21:00 **Dan Bárta & Robert Balzar trio**

Dan Bárta je jeden z našich nejtalentovanějších, nejvšestrannějších a nejuznávanějších zpěváků, držitel mnoha ocenění, včetně několikanásobného ocenění Akademie populární hudby „Anděl“.

7. 10., 19:00 **Frank Parker Groove Collective**

Americko-polská formace kolem černoského bubeníka Franka Parkera hraje vlastní kompozice i jazzové standardy obohatěné elektronikou. Frank Parker, původem z Chicaga, byl dvakrát nominován na cenu Grammy, hrál v Kurt Elling Quartet a s mnohými dalšími jazzovými hudebníky po celém světě.

7. 10., 21:00 **Martin Chodúr a Kateřina**

Pospíšilová & JazzBanda

Český zpěvák, textař, skladatel, multiinstrumentalista a vítěz první Česko Slovenské Superstar 2009 Martin Chodúr se na koncertě představí společně se zpěvačkou Kateřinou Pospíšilovou a jejím hudebním seskupením, složeným ze zkušených muzikantů a nadějných mladých jazzmanů.

Kino Petra Bezruč

16. 10., 19:00 **4 Tenoři**

Dva držitelé Ceny Thálie, pop muzikálová legenda a sólista opery Národního divadla v Praze zpívají hity Karla Svobody a to nejlepší z filmů a muzikálů. Marian Vojtko, Pavel Vítek, Jan Kríž a Michael Bragagnolo v novém programu Láska prý, kde zazní také písně z jejich alb, oceněných Zlatou a Platinovou deskou. Hudební zážitek umocňují doprovázející hudebníci a Unique Quartet.

1. 11., 19:00 **Hradištan & Javory Beat**

Jiří Pavlica a Hana a Petr Ulrychovi patří mezi stálice české hudební scény. Svými písněmi přináší radost posluchačům už více než padesát let a za tu dobu s nimi spolupracovala řada hudebníků a zpěváků. Jiří Pavlica, který dnes stojí

v čele Hradištanu, byl dokonce po nějakou dobu členem skupiny Javory. Ale existují další svorníci, především je to charakter a obsah písní, dále jejich melodika a inspirační zdroje a v neposlední řadě je to také lidský aspekt – vřelý a upřímný přístup k posluchačům. Možná právě proto se obě kapely rozhodly zrealizovat několik společných koncertů se speciálním programem, v kterém se představí nejen samostatně, ale hlavně ve společné části. Zazní oblíbené hity, ale také písně nové i nová hudební aranžmá.

Nová scéna Vlast

17. 10., 19:00 **Matyáš Novák**

Talentedovaný pětadvacetiletý klavírista Matyáš Novák se řadí k nejvýraznějším pianistům své generace. Publikum si dokáže získat díky úžasnému citu pro gradaci koncertu i pro svůj osobitý a přirozený projev. Zejména při interpretaci tvorby Ference Liszta nechá naplno vyniknout svou technickou brilanci a preciznost. Je pravidelným vítězem mnoha národních i mezinárodních soutěží. Prvenství na Bradshaw & Buono International Piano Competition mu otevřelo dveře do proslulé newyorské Carnegie Hall, kde debutoval v květnu 2017. Své klavírní recitály i koncerty se symfonickými a komorními orchestry provádí nejen v Čechách, ale i v různých zemích světa.

Hudební klub Stoun

13. 10., 21:00 **Resonance w/ Rivid**

14. 10., 21:00 **NAA:SH:UP**

20. 10., 21:00 **Positive Show vol.5**

Večer s kapelami Positive, Luxusní garáž, Holistic med a Garlands.

27. 10., 21:00 **NOISE w/ Jon Void**

28. 10., 21:00 **Floyds**

Revival Floydů: Pink Floyd Tribute

ZUŠ Frýdlant n. O.

20. 10., 18:00 **Flétnové kvarteto**

Kvarteto vzniklo v roce 2009 během studia na londýnské Royal College of Music. Originální koncerty spojují poučenou interpretaci staré hudby s moderním repertoárem současných skladatelů. Kvarteto několikrát vystoupilo pro Radio BBC a koncertuje ve Velké Británii, Německu, Rakousku, Švýcarsku a ČR. Uslýšíme sbírku 30 zobcových fléten, od nejmenších až po subbasovou, která měří přes dva metry. Jde o unikátní renesanční nástroje i moderní flétny, umožňující dosáhnout v soudobých skladbách speciálních zvukových efektů.

Kostel sv. Jakuba, Místek

26. 10., 19:00 **Alexandre Glize**

Alexandre Glize pochází z Paříže, kde od útlého věku studoval hru na klavírní kytaru. Během působení na konzervatoři v Pau v jižní Francii získal zlatou medaili a svá studia poté završil na Trinity College of Music v Londýně pod vedením Grahama Devine. Své znalosti dále prohloubil účastí na mistrovských kurzech u mezinárodně uznávaných umělců a skladatelů, kterými byli mimo jiné Leo Brouwer, Roberto Aussel a Takashi Ogawa.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 26. 11. **Beskyde, Beskyde, kdo po tobě 50 let ide**

Výstava přibližuje největší chráněnou krajinnou oblast v ČR – CHKO Beskydy, která byla založena v roce 1973 a letos slaví výročí 50 let. Komentovaná prohlídka s RNDr. Janou Tkáčikovou proběhne 11. 10. v 16 hodin.

do 12. 11. **Tajemství muzejní knihovny**

Výstava z knihovního fondu představí nejen vybrané knihy a periodika, pocházející z produkce knihtiskařů, působících v minulosti v našem městě, ale i ty, které se v průběhu let dostaly do knihovního fondu.

Knihovna Místek

do 31. 10. **Okolo Frýdku smaltovaná cestička**

Výstava prací místních dětí, které vznikly v Dílně uměleckého smaltu ve Frýdku pod vedením ilustrátorky – Luby Suchalové-Harichové (Slovensko), Josefíny Pavlík (Německo) a Evy Kučerové (ČR).

do 31. 10. **Antonín Kačmařík – Znamení místa**
Autentický pohled na Josefskou ulici v Místku. Výstava u příležitosti významného životního jubilea frýdecko-místeckého výtvarníka.

Knihovna Frýdek

do 31. 10. **Hledání – výstava obrazů**
Bronislavy Dudové

Záložna, 2. NP bývalé Moravia banky

do 14. 10. **30 let SUMPRUM**
Výstava prací studentů Střední uměleckopřemyslové školy s.r.o. Otevřeno: ÚT-PÁ 15:00–18:00, SO 10:00–13:00 hodin.

do 14. 10. **Splavi 2023**
Splavi představuje současnou ilustraci v širokém spektru formátů, od práce s digitálními technologiemi po klasické i experimentální využití tradičních technik. Otevřeno: ÚT-PÁ 15:00–18:00, SO 10:00–13:00 hodin.

Galerie Věž, kostel sv. Jana Křtitele

do 29. 10. **Nela Bártová – Vidím tě ve tmě**
Opavská výtvarnice, básnička, hudebnice, studentka pražské AVU Nela Bártová se dlouhodobě věnuje práci se sklem, občasně mixuje kolotočářské techno, ambientní zvuky, nedílnou součástí její tvorby je text. V site specific instalaci reflektuje téma městského prostředí.

Centrum aktivních seniorů, Místek

do 20. 10. **Miroslava Ježková**
Výstava obrazů frýdecko-místecké výtvarnice.

Knihkupectví Kapitola, Místek

do 19. 11. **Jan Švankmajer a Martin Stejskal**
Výstava originálů knižních ilustrací dvou českých surrealistů – výtvarníků, které můžeme s jistotou označit za žijící legendy.

Kulturní centrum Frýdlant n. O.

do 31. 10. **Ferdiš Duša – Doma**
Výstava u příležitosti 135. výročí narození a 65. výročí úmrtí významného malíře, grafika, ilustrátora a keramika.

Minigalerie Cukrárna pod Lysou, Frýdlant n. O.

do 15. 10. **Pavel Pavliňák**
Prodejní výstava obrazů Pavla Pavliňáka – Inspirace krajinou. Otevřeno v provozní době cukrárny.

Knihovna Baška

od 23. 10. **Miroslava Ježková**
Prodejní výstava obrazů frýdecko-místecké výtvarnice. Otevřeno PO a ST 8:00–11:00, 11:30–17:00.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd, workshopy

11. 10., 16:00 **Modrá je dobrá aneb jak modrotisk vzniká**

Vše o původu a tradici této textilní techniky, a to včetně jejího výrobního postupu. Během praktické části edukačního programu si budete moci vyzkoušet dílčí část techniky modrotisku. Originální dílo bude zasláno k obarvení do rodinné modrotiskařské dílny ve Strážnici. Následně se vám za krátký čas vrátí hotový nadčasový modrotiskový výrobek, který si můžete vyzvednout osobně na pokladně frýdeckého zámku. Omezená kapacita 10 osob, rezervace a prodej vstupenek online. Program je součástí projektu Po stopách textílek.

Muzeum Beskyd, komentované prohlídky a přednášky

12. 10., 16:30 **Po stopách Petra Bezruče**
Před 130 lety poštovský úředník Vladimír Vašek opustil Místek. Ve městě

prožil pouhé dva roky. Přijďte se na komentovanou prohlídku dozvědět, jak Vladimír Vašek ovlivnil Místek a Frýdek. Sraz u kašny na náměstí Svobody v Místku.

19. 10., 16:30 **Kýč a umění – jaký je v tom rozdíl**
Zjistíte, jak poznat kýč a co například učinit, aby byl svět kolem nás krásnější. Přednáška bude doplněna studijní výstavou obrazů, obrázků, rozmanitého výtvarného materiálu, kreseb, grafik a objektů z tvorby regionálních výtvarníků.

20. 10., 18:00 **Večerní prohlídka zámku**
Tradiční, ale přesto nevěšední večerní prohlídka frýdeckého zámku při svitu svíček. Prohlídky od 18.00 do 23.00 hodin, kapacita omezena, vstupenky k rezervaci online v průběhu října na www.muzeumbeskyd.com.

26. 10., 16:30 **Výtvarné Pobeskydí a Frýdek-Místek**
Přednáška vám přiblíží uměleckou stránku Frýdku-Místku a Pobeskydí. Doplněno studijní výstavou.

TIC, komentované prohlídky

12. 10., 16:00 **Videoprojekce Po stopách textílek**
Dokumentární film z archivu podniku Slezan. V autentickém prostředí bývalé tkalcovny Slezanu 05 na Těšinské ulici si nechte vyprávět nezapomenutelné vzpomínky bývalých zaměstnanců. Nutno předem rezervovat na rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách TIC Frýdek-Místek.

21. 10., 15:30 **Tajemství frýdeckého hřbitova**
Přijďte si při setmění poslechnout vyprávění nejen o tajemství frýdeckého hřbitova, o osudech významných frýdecko-místeckých osobností, ale také o tom, jak se pohřbívalo v dobách minulých či o firemní kamenické produkci. Nutno předem rezervovat na rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách TIC Frýdek-Místek. Sraz u hlavní brány frýdeckého hřbitova.

23.–29. 10. **Týden turistických informačních center**
Připravili jsme pro děti další tematickou stezku o našem městě. Vydejte se do sadů Bedřicha Smetany a přilepte zábavné úkoly. Hrací karty na pobočkách TIC Frýdek-Místek. Více informací na www.ticfm.cz.

Knihovna Frýdek

6. 10., 18:00 **Orwell a undergroundová čítanka**
Večerem provází Radana Šatánková, hudební doprovod Jiří Neduha a Zpočátku Voko.

18. 10., 18:00 **Po stopách Jaroslava Lohrera**
Komponovaný pořad Ladislava Kokesche o hrdinovi československého odboje Jaroslavu Lohrerovi, od jehož smrti v bitvě u Sokolova letos uplynulo 80 let.

Knihovna Místek

12. 10., 17:00 **Umění napříč kontinenty – Afrika**
Na jedné straně vymoženosti a bohatství, na druhé straně chudoba. Právě zde, v různých částech země, žijí kmeny se svou specifickou kulturou a původním způsobem života. Přednáší PhDr. Věra Strakošová.

17. 10., 18:00 **Země Mayů a vulkánů – Guatemala**
Cestovatelská přednáška Lenky a Václava Špillarových.

19. 10., 17:00 **Hudba tlumočená do znakového jazyka**
Pojďte se dozvědět více o uměleckém tlumočení hudby, které nám ve svém tlumočeném pásmu představí členové brněnské umělecké skupiny Hands Dance, jejichž ruce tančí.

24. 10., 18:00 **Chvála surrealismu**
Další z pořadů spolku Krasomil uvedený za podpory města Frýdku-Místku. Za hudebního doprovodu Ladislava Kokesche recituje Radana Šatánková.

30. 10., 17:00 **Vasilij Kandinskij**
Kandinskij patří k nejvýraznějším osobnostem umění 20. století. Spolu-podílel se nejen na činnosti expresionistické skupiny Der Blaue Reiter, ale sehrál také zásadní iniciační roli v jedné z největších uměleckých revolucí – vzniku abstraktního umění. Stejně významné je i jeho pedagogické působení v umělecké škole Bauhaus. Přednáší Mgr. Martin Mikolášek.

Galerie Věž, kostel sv. Jana Křtitele

6. 10., 18:00 **Literární večer – Nakladatelství Archa Pavla Jungmanna**

Vydavatel Pavel Jungmann, spisovatel a překladatel Radek Malý a výtvarnice Helena Franz v komponovaném pořadu věnovaném novému překladu díla Georga Trakla. Večer připravili a moderují Petr Mecner a Jan Lörinc. Literární večer z cyklu Představujeme malá nakladatelství.

Záložna, 2. NP bývalé Moravia banky

11. 10., 17:00 **Tomáš Staněk**
Beseda a komentovaná prohlídka výstavy SPLAVI s ilustrátorem Tomášem Staňkem k jeho nové komiksové knize Prázdniny.

Divadelní klub D.N.A.

29. 10. **Hodnota vs. cena**
Frýdecko-Místecká skupina libertariánů zve na dvojblok přednášek: Hodnota vs. cena a Cena bitcoinu a proč?

Faunapark

8. 10., 16:00 **Ježci ve Faunaparku se chystají na zimu**

14. 10., 18:00 **Růže draka**
Workshop a pravá ohňová show – umění hořící tyče, v plamenech se zmítajících vějířů či poek.

22. 10., 16:00 **Uspáváme broučky**
Program pro nejmenší + lampionový průvod Faunaparkem.

29. 10., 16:00 **Strašidelný Faunapark**

Muzeum Beskyd, Langův dům

Mykologická poradna

Fundované rady a vysoká odbornost Ing. Lederera nacházejí stále větší ohlas mezi milovníky houbaření. Do 30. 10. otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hodin a 13:00–16:00 hodin. Kontakt: houby_poradna@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 739 329 282.

Botanická poradna

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírané.

Otevřeno po předchozí domluvě, kontakt: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Determinace probíhá většinou pomocí mikroskopu a název druhu se zpravidla dozvíte na počkání. Mechorosty lze přinést v čerstvém stavu nebo vyschlé. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontakt: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontakt: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Pomůžeme vám zde s určením různých druhů obratlovců, jako jsou ryby, plazi, obojživelníci, ptáci a savci. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné poslat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontakt: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenskovedných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Naše knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Jungmannova ulice

Josef Jungmann kolem sebe soustředil generaci osobností české vědy a literatury (František Palacký, František Ladislav Čelakovský, Jan Evangelista Purkyně, Jan Svatopluk Presl, Jan Kollár, Pavel Josef Šafařík), která přispěla k novému formování národní společnosti a vytvořila základy novodobé české

kultury. Svým 5dílným Slovníkem česko-německým potvrdil, že čeština „zvládá“ i náročné komunikační potřeby, jeho překlady ovlivnily směřování české poezie a prózy k preromantismu.

Narodil se 16. července 1773 v Hudčicích u Berouna jako šestý z deseti dětí. V Praze vystudoval gymnázium a na univerzitě filozofii. Zajímal se jak o přírodní vědy, tak historii a literaturu, překládal z mnoha jazyků. V letech 1800-1815 působil jako profesor na gymnáziu v Litoměřicích, poté odešel do Prahy. Zde učil na gymnáziu, byl zvolen děkanem Filozofické fakulty Karlo-Ferdinandovy univerzity. Spoluzaložil Sbor pro vědecké vzdělávání řeči a literatury české, stal se 1. jednatelem Matice české. Jím vydaná Historie literatury české je první české dílo svého druhu, je soupisem české literární produkce – dochované v rukopisech, v knižních nebo časopiseckých tiscích – od nejstarších dob po současnost. Zemřel 14. listopadu 1847 v Praze, pohřben je na Olšanských hřbitovech.

Portrét Josefa Jungmanna od Antonína Machka.

Od roku 1991 uděluje Obec překladařů Cenu Josefa Jungmanna za nejlepší překladové dílo publikované v 1. vydání v českém jazyku.

Jungmannovu ulici najdeme v Místku na sídlišti Bezručovo, je obklopena převážně rodinnými domy a zelení. ■

INZERCE FMP 2046/01

VYUŽIJTE PŘÍZNIVÉ PODZIMNÍ CENY A ZAJÍMAVÉ SLEVY

Nechte vstoupit do svého domova více světla, okolní přírody a prostoru. Pořídte si nová okna za nižší ceny. Rádi vám zpracujeme nabídku.

Akce platí do 31. 10. 2023

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA	ostrava@pramos.cz, 775 591 346	
OPAVA	opava@pramos.cz, 775 591 357	
NOVÝ JIČÍN	novyjicin@pramos.cz, 775 591 361	
800 100 111, více na www.pramos.cz		

Pomůžeme Vám se získáním dotací z programu Nová zelená úsporám light plus

nová zelená úsporám light

PRAMOS

INZERCE FMP 1967/08

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018
	fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

POMŮCKA: ACT, NZ, OS, PETOL, VON	VOJENSKÁ HODNOST ZKR.	FRANCOUZSKÁ ŘEKA	ZNAČKA ČESKÝCH ELEKTRO-SPOTŘEBIČŮ	INICIÁLY HERCE EASTWOODA	PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY		NÁZEV HLÁSKY D	DOVEDNOST	MPZ NOVĚHO ZELANDU	ZESILENÝ POPĚVEK	KUŇ KNÍŽNĚ	LUDOLFOVO ČÍSLO		ILONA DOMÁCKY	ALKALOID V ČAJI		ZUŠLECHTĚNÁ ŽELEZA	BOD ZVRATU PISTU					
ZADNÍ ČÁSTI TĚL						ZNAČKA PNEUMATIK PŘÁDNÁ ROSTLINA							TO ANGLICKY INIC. HER. KABÁTOVÉ				OBVODNÍ ÚRAD ZKR.						
1. DÍL TAJENKY																	ŘÍMSKÝCH 105 2. DÍL TAJENKY						
ZNAČKA HYGIENICKÝCH POTŘEB				CHEM. ZN. SELENU POKLEKNUTÍ		FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT měsíčník do každé poštovní schránky						ČESKÝ HEREC OLDŘICH ???											
INICIÁLY BÝVALEHO POLITIKA RAŠINA			ČÍSLO K PLATEB. KARTĚ 3. DÍL TAJENKY													ČIN ANGLICKY	JMÉNO HERECKY BOUDOVOVÉ OBLMNA						
KONZERVACNÍ LÁTKA												ČÍSLOVKA ŘADOVÁ						AČKOLIV		WŮSTĚNÍ KONEČNÍKU ŽENSKÉ JMÉNO			
	JEDNOTKA ELEKTRICKÉHO ODPORU	GÓL ŘÍDCE NĚMECKÁ PŘEDLOŽKA OD																NE NAŠE ČÍSLOVKA ŘADOVÁ					CHEMICKÁ KONCOVKA ŠMOCNĚHO PRVKU
ELIPSOVITÁ						INICIÁLY SPISOVATELE ROLLANDA	SPZ PISKU	ZNAČKA JEDNOTKY ENERGIE	KOST LATINSKY	OBLÉKAT SPORTOVNÍ KLUB ZKR.													
TRÁPENÍ					CHUŤ TRNKY								JÍZDOU OPOTŘEBĚNÉ										
TRESKOVITÁ ŘIČNÍ RYBA					TÝKAJÍCÍ SE ARJUCU								NABÍRANÝ PRUH LÁTKY										

www.ocfrýda.cz

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasíláte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 23. října**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Romana Petřiková, Bedřich Lepka z Frýdku-Místku a Květa Jančová z Paskova.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP 2023/02

Pravidelný příjem 150 000 Kč pro Vaše SVJ, pro Váš dům

FVE pro panelové a bytové domy

Investice 840 000 Kč – roční příjem do pokladny SVJ 150 000 Kč

Vy vyrobíte, pokryjete si společnou elektřinu, zbytek My odkoupíme a peníze si Vy rozdělíte.

Uděláme **ZADARMO** zaměření střechy, kalkulaci a kompletní zabezpečení.

www.prouddomu.cz

tel.: 606 920 570

e-mail: info@prouddomu.cz

Upozornění: Objednejte si zaměření střechy a konzultaci co nejdříve, akce platí do konce roku 2023

Střední odborná škola,
Frýdek-Místek,
príspevková organizace

Šťastná
volba
vzdělání

STUDIJNÍ A UČEBNÍ OBORY

- Automobilní
- Ekonomické
- Strojírenské
- Zemědělské

ZDARMA
Certifikáty
a řidičská
oprávnění

www.sosfm.cz

[f](https://www.facebook.com/sosfm.cz) [i](https://www.instagram.com/sosfm.cz) @sosfm.cz

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ:

8. 11. 2023

6. 12. 2023

17. 1. 2024

od 8:00 do 16:00

VÍTE, CO DÝCHÁTE?

ODVĚTRÁVACÍ ŠACHTY PANELOVÝCH DOMŮ

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

**DIAGNOSTIKA
ZDARMA
DO KONCE ROKU 2023**

Myslete na své zdraví i svých dětí.

”

Dlouhodobě nečištěné odvětrávací šachty obsahují celou řadu alergenů, karcinogenů, bakterií, plísňí apod.

KONTAKTY

+420 601 153 200
MILANSZ@PLICEDOMU.CZ
WWW.PLICEDOMU.CZ